

Національно-патріотичне виховання дошкільників: основні завдання

Консультація для батьків

Патріотизм - сукупність емоційної прив'язаності до Батьківщини, яка визначає особу як громадянина, передбачає гордість за моральні, матеріальні і духовні досягнення свого народу, бажання збереження характерних особливостей своєї Батьківщини, її культурного надбання та захист інтересів своєї громади, народу в цілому. Зміст та розуміння поняття патріотизм закріплені в Законі України «Про дошкільну освіту». У цьому законі зазначено: одним з основних завдань дошкільної освіти є «виховання в дітей шанобливого ставлення до родини, рідного краю, Батьківщини, поваги до народних традицій, та звичаїв, рідної та державної мови, національних цінностей українського народу». Зміст патріотичного виховання конкретизовано у «Національній доктрині розвитку освіти в Україні у XXI столітті»; «Концепції виховання дітей та молоді в національній системі освіти»; «Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності». Завдання громадянського гарту дошкільнят визначено в кожній освітній лінії Базового компонента дошкільної освіти. Метою патріотичного виховання є формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття любові до власної землі, родини, держави, пошани до видатних історичних діячів, готовності до виконання громадянських та конституційних обов'язків. Щоб досягти цієї мети, виховувати патріотів слід вже з дошкільного віку. Перед нинішніми дітьми Батьківщина постала не у найкращому вигляді: неспокій у суспільстві, економічна криза, війна - збройна та інформаційна. І наше завдання попри всі ці негаразди - допомогти дітям наповнити серця любов'ю до країни, де вони починають пізнавати світ. Страшні події, що відбуваються у нас на Україні сьогодні, пробудили національно-патріотичні почуття в мільйонів громадян, виявили здатність українців жертвувати власним життям за ради свободи Батьківщини, її щасливого майбутнього. А майбутнє України це - її підростаюче покоління, це наші діти, яких ми повинні виховувати патріотами. Національно-патріотичне виховання дошкільників має вирішувати широке коло завдань. Це не лише виховання любові до рідного дому, сім'ї, дитсадка, з якої зароджується любов до рідної країни, а виховання шанобливого ставлення до людини-трударя та результатів її праці, рідної землі, захисників Вітчизни, державної символіки, традиції народу, держави, загальнонародних свят. Успіх патріотичного виховання залежить від правильної організації всієї освітньої роботи в дошкільному закладі, зокрема й від створення розвивального середовища - предметного і духовного, бо саме в дошкільному віці закладаються основи формування духовності, почуттів, світосприйняття, усвідомлення свого «Я». Патріотичне середовище - це не лише предметне оформлення простору в національній кімнаті, а й гуманна й патріотична поведінка всіх учасників освітнього процесу в дошкільному закладі і в родині, що базується на взаємоповазі, взаєморозумінні, взаємобготовності до самопожертви, це готовність стати на захист національних та державних цінностей, шанобливе ставлення до захисників України, вміння сприймати досягнення і поразки в країні, як свої власні. У патріотичному середовищі кожної вікової групи та сім'ї мають бути: наочні посібники, демонстраційний матеріал, альбоми, національні ігри та іграшки, предмети побуту, державні символи, збірки віршів, пісень і т.п. Ефективність національного-патріотичного виховання досягається використанням різних методів. Вербальні та наочні методи спрямовані на виховання у дітей суспільних уявлень, моральних суджень, оцінок. До них належать: спостереження й екскурсії, зустрічі з героями праці, війни, розповіді, бесіди, читання художньої літератури, розгляду картин, ілюстрацій, зразків декоративно-вжиткового мистецтва народів, прослуховування музики, проведення ігор, перегляд сторінок в Інтернеті. Друга група методів - набуття дітьми практичного досвіду. До

цієї групи належать: залучення дітей до посильної праці, привчання до основ громадянської поведінки, відтворення побаченого і сприйнятого в творчій діяльності. Важливими напрямками патріотичного виховання є приучення дошкільників до народознавства: - вивчення культури, побуту, звичаїв рідного народу; - правове виховання, яке полягає у прищепленні дітям найкращих навичок правової поведінки; - моральне виховання: моральні норми поведінки й моральні якості особистості, зокрема: почуття власної гідності, почуття обов'язку. Ще одним важливим напрямком патріотичного виховання є формування реалістичних уявлень про явища природи, практичних умінь, дбайливе ставлення до об'єктів природи. Необхідно виховувати у дітей бажання не лише помічати красу рідної природи, а й зберігати і примножувати її. Перш, ніж людина навчиться працювати на благо Вітчизни, необхідно навчити її добросовісно виконувати трудові доручення, прищеплювати любов до праці, повагу до праці дорослих. Адже дитяча праця, на думку Софії Русової, є основою трудового виховання. Праця сприяє вихованню відповідальності, почуття обов'язку. Важливим засобом патріотичного виховання є ознайомлення дошкільників з творами образотворчого мистецтва, з людьми, які прославили нашу країну - композиторами, письменниками, винахідниками, вченими, філософами, лікарями. З дитинства варто прищеплювати дітям любов до української народної пісні, адже виховання у дітей естетичних почуттів має велику гуманітарну мету - виховання щирості душі, доброти та доброзичливості. Людина, яка вміє бачити та розуміти прекрасне, не зможе спотворити красу. Основи патріотизму закладаються в родині, тому до освітнього процесу слід активно залучати батьків вихованців, аби допомогти дітям трансформувати зовнішнє у внутрішнє, засвоїти патріотичні ідеї як частину власного світогляду. Форми і методи роботи сім'ї з національно-патріотичного виховання дошкільників: · заняття; · бесіди; · розповіді; · екскурсії (в ліс, парк, до річки, на луки, вулицями рідного селища) · читання та інсценування творів художньої літератури, казок, легенд, віршів, пісень; · дидактичні ігри; · сюжетно-рольові ігри; · розв'язання проблемних ситуацій (в побуті, природі); · відвідування музеїв, театрів, вистав; · тематичні вечори, свята і розваги; · зустрічі з ветеранами війни та праці, волонтерами та ін. Отже, завдання патріотичного виховання дошкільників є нині актуальними і важливими. Результатом патріотичного виховання має бути сформоване почуття патріотизму, що передбачає активний крок любові до родини, рідного краю, свого народу, його звичаїв і традицій, повагу до національних традицій, людей праці, усвідомлення зв'язку власної долі з долею Батьківщини.